

**miljöpartiet
de gröna**

**Valmanifest 2018-2022
Region Västerbotten**

miljöpartiet de gröna

Detta valmanifest är framarbetat av Miljöpartiet de grönas kommande regiongrupp samt partiets medlemmar i Västerbotten.

Kontakt:
vasterbotten@mp.se

Inledning

En värld där alla invånare har en plats, känner sig inkluderade, känner tillit till det offentliga systemet, andas frisk luft och badar i rena hav och sjöar. En värld där vi aldrig behöver göra de svåra valen i mataffären, allt som säljs är producerat under goda förhållanden och med tanke på naturen. En värld utan krig och svält, där orter på våra landsbygder växer i långsam takt, likväl som våra städer. En värld där det är naturen som sätter gränser, inte människan. Där Sverige är ett föregångsland som stöttar många andra länder som har det svårare än oss. Den världen jobbar vi i Miljöpartiet för.

Men just nu dör koraller i våra hav, miljontals fiskar sväljer mängder av plast i tron om att det är mat, flygtrafikens koldioxidutsläpp ökar och det ansträngda läget mellan världens stormakter blir allvarigare. I Västerbotten släpper tunga transporter ut tusentals ton av koldioxid och sjukvården är varken jämställd eller hållbar ur ett personal- och patientperspektiv.

Det finns andra politiska partier i länet som tycker att just flyget är en förutsättning för att utveckla norra Sverige, och att vårt parti är Norrlandsfientligt på grund av att vi jobbar för en förändring. Och ja, vi vill förändra, vi vill förändra många system så att det blir lätt att göra rätt. Det ska vara lättare och billigare att välja det hållbara alternativet. Och svårare och dyrare att välja det som förorenar vår planet. Fortsätter vi att göra som vi gjort hittills kommer vi att få samma resultat, vilket uppenbarligen leder i fel riktning. En riktning mot att göra vår planet obebodlig, det enda hem vi har i en annars mörk och oändlig rymd.

Fyra år är kort tid i politiken, och en väldigt kort tid för en miljöpartist. Vi har inga problem att prata om vår vision 20 eller 50 år framåt. Vi har inte heller några problem att förstå att våra barn, barnbarn och barnbarnsbarn kommer att leva kvar på jorden långt efter oss. Vi måste sluta bete oss som att vi är den sista generationen på den här planeten, och använda tre gånger så mycket resurser som den faktiskt har. Om vi inte driver dessa frågor NU, så när?

Därför går vi till val på att:

Miljöpåverkan inom Region Västerbottens verksamheter ska minimeras. Vi har mycket arbete att göra när det kommer till energi- och koldioxidbesparingar.

Bygga ut järnvägen och de klimatsmarta transportererna. Norrbottenabananens sträckning till Skellefteå finns med i transportplanen, men järnvägen ska inte sluta förrän i Luleå. Dessutom ska spåren i Västerbottens inland och fjällvärld byggas ut och brukas i ett bredare perspektiv.

Arbetsmiljön ska vara mycket god inom regionens sjukvård. Inga människor ska bli sjuka på grund av sitt arbete. Vi vill säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet pågår.

Den psykiska hälsan i Västerbotten ska höjas avsevärt. Vi ska göra ett stort jobb för att det förebyggande arbetet prioriteras högt. Kön till Barn- och ungdomspsykiatri ska kortas rejält tack vare förebyggande insatser och samarbete med kommunerna.

Jämställdheten inom vården och på våra arbetsplatser ska prioriteras högt. Vi har en lång väg kvar innan vi lever i ett jämställt samhälle. Vården och forskningen måste på allvar bli jämställd, men också alla arbetsplatser inom regionens regi.

Tekniken ska hjälpa oss på vägen. **Digitaliseringen** kan nyttjas i betydligt högre grad än vad den gör i dag. Den kan bidra till att minska vårdköerna och skapa en mer tillgänglig vård.

Miljö och klimat

A photograph of a red wooden barn with a corrugated metal roof. The roof is covered with a large array of solar panels. The barn has two white-framed windows. The scene is surrounded by lush green trees under a clear blue sky.

Har vi inte en miljö och ett klimat som är dugligt för allt levande, så har vi ingenting. Då är sjukvården, omsorgen, tryggheten, jobben och välfärden inte längre aktuellt att diskutera.

Att inte se detta problem, att inte ta hand om den planet som vi är så beroende av, är att ignorera sin egen förälder som i alla år kämpat och strävat för att dess avkomma ska ha mat för dagen, tak över huvudet, kunna tvätta av sig smutsen och tillsammans med andra skapa samhällen.

Vi är beroende av andra människor, djur, växter och vatten för att överleva. Vi i Miljöpartiet är oerhört ödmjuka inför detta faktum, och kommer för alltid att kämpa för planetens, och dess invånares, överlevnad. Förändringarna vi måste göra gäller på många nivåer. Individerna måste ta ansvar, men politiken måste visa vägen. Efter flera år i majoritet är vi beredda att leda arbetet vidare i Västerbotten.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Resepolicy för regionanställda.
- Miljöpåverkan i regionens verksamheter.
- Energikällor.
- Hållbarhetschef.
- Genomarbetad uppföljning.

Resepolicy för regionanställda:

Gräv där du står är alltid en bra devis i början av en process eller förändringsarbete. Regionpolitiken måste visa vägen, och då börjar vi med oss själva. En resepolicy innefattar både resor i tjänsten, patienternas resor samt anställdas resor till och från arbetsplatsen.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Anställda ska ha möjlighet att leasa en elbil (likt leasing av hemdatorer på 1990-talet).
- Det ska finnas laddstolpar på regionens parkeringar som täcker behovet.
- Anställda och förtroendevalda ska välja tåg eller buss före flyg, vid resor utanför länet, om tidsvinsten är mindre än fem timmar.
- Anställda och förtroendevalda ska välja tåg eller buss före bil, vid resor inom länet, om tidsvinsten är mindre än tre timmar.
- Patienter ska så långt det är möjligt samtransporteras och det ska ske med biobränsle.

Miljöpåverkan i regionens verksamheter:

Regionens verksamheter kräver enorma resurser när det kommer till matservering, textilier, medicinska utsläpp (framför allt lustgas) och avfall. En förändring kan vara en stor insats, men leder också till stor utkomst.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Antalet vegetariska rätter som erbjuds i restauranger och till patienter fördubblas.
- 80 procent av all upphandlad mat är ekologisk, alternativt närproducerad.
- Kraven på textilleverantörerna höjs när det kommer till ekologiska produkter.

- Kraven på tvättleverantörerna höjs när det kommer till kemikalier.
- Allt avfalls komposteras, sorteras och återvinns.

Energikällor:

Den stora mängd energi som regionens byggnader använder ska vara förnybar. Nybyggnationer ska byggas som passivhus och befintliga byggnader ska allt eftersom minska sitt energianvändande.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Antalet solpaneler på regionens byggnader ökar.
- Skellefteå lasarett blir en ännu mer uttalad testplats för hållbara lösningar.

Hållbarhetschef:

2016 anställdes en hållbarhetschef inom Västerbottens läns landsting, som ingick i den högsta ledningsgruppen. En kort tid därefter gick hon vidare till annan anställning. Det har ännu inte anställts någon ny.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- En hållbarhetsdirektör ska anställas. Personens närmsta chef är regiondirektören.

Genomarbetad uppföljning:

För att vi ska se att vi är på rätt väg krävs att vi hela tiden redovisar vad vi gör. Mätning och uppföljning av god kvalitet tar oss i rätt riktning.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Regionen öppet redovisar varje år hur mycket koldioxid verksamheten släpper ut.
- Regionen öppet redovisar varje år vilka åtgärder som gjorts i energisektorn, och vad som är planerat framöver.
- Regionen öppet redovisar varje år hur stort matsvinnet och avfallet är.

Transport och infrastruktur

Miljöpartiet vill att människor fortsätter att resa och att varor fortsätter att exporteras. Och vi vill att dessa transporter är snälla mot miljön. Det effektivaste sättet att genomföra förändring för ett bättre klimat är att göra det roligt och lätt för människor att genomföra.

Västerbotten är ett län som har stora naturtillgångar, många landsbygder och stora städer. Här finns goda möjligheter för våra invånare att skapa och driva näringar, bra utbildningsmöjligheter och goda chanser att få en anställning. För att vi ska kunna fortsätta erbjuda våra invånare den service som krävs för att känna sig inkluderad i resten av landet, Europa och världen måste våra transportmöjligheter byggas ut och rustas upp. Dels för människor att kunna resa till och från Västerbotten, dels för näringar att transportera varor och dels för turismen att kunna verka inom länet.

Och allt detta ska ske med så liten påverkan på miljö och klimat som möjligt.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Norrbotniabanans byggande.
- Upprustning av tvärbanan.
- 5G för alla.
- Koldioxidutsläppen i länstrafiken.
- Färjan mellan Umeå och Vasa.

Norrbotniabanans byggande:

I regeringens nationella transportplan för 2018–2029 finns Norrbotniabanan med. Byggstart av sträckan Umeå–Dåvamyra ska ske i år och resten av sträckan ska senast

påbörjas 2024 för att vara klar till Skellefteå 2029. I planen ingår också dubbelspår på Ostkustbanan, vilket gläder oss. Det kortar restiden till Stockholm.

Både gods- och persontrafik ska fraktas här och Norrbotniabanans sträckning kommer att leda till en koldioxidminskning med cirka 80 000 ton per år. Fler kommer att kunna arbetspendla mellan kuststäderna och konkurrenskraften för näringslivet i regionen ökar.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Byggandet av sträckan mellan Umeå och Dåva når sitt slutskede.
- Förberedelserna för vidare bygg mot Skellefteå pågår.

Upprustning av tvärbanan:

En elektrifiering av tvärbanan, mellan Storuman och Hällnäs, skulle möjliggöra stor utveckling till att bedriva persontrafik men också att i högre grad transportera gods från inlandet till kusten och vidare med stambanan och Botniabanen. Detta skulle underlätta för länets företag och för länets arbetspendlare. Det skulle också underlätta kompetensförsörjningen.

I dagsläget körs dieseltåg. Eltåg skulle sänka koldioxidutsläppen väsentligt.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Arbete påbörjas för att elektrifiera tvärbanan mellan Storuman och Hällnäs, samt för att påbörja persontrafiken till Storuman.
- Utredningar görs för att bygga tåghållplats längs tvärbanan i Vännäs samt vid Lycksele Lasarett. Detta skulle underlätta arbetspendling och sjuktransporter.

5G för alla:

För att lösa en del av dagens utmaningar när det kommer till kompetensförsörjning, tillgänglig vård och att korta vårdköerna kommer, och har redan, digitala lösningar arbetats fram. För att vi ska kunna leverera servicen med god nivå måste det trådlösa system vi nyttjar ha god prestanda och rymma allt vi kommer att trafikera det med.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Umeå blir testområde för 5G-nätet.

Koldioxidutsläppen i länstrafiken:

Störst andel av koldioxidutsläppen kommer från transportsektorn. Regeringens förslag på vägslitageavgift gynnar miljön och ger incitament för transportföretag att tanka mer miljövänligt i motordrivna fordon men också att transportera mer på järnväg. Skatten kommer även att motverka dagens skeva konkurrens med utländska åkare.

Till viss del styr regionen själva över vad fordonen ska drivas med, till exempel när det kommer till våra länstrafikbussar och upphandlade leverantörer.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Bussarna inom länstrafiken ska minska sina koldioxidutsläpp med 75 procent.
- Vi i upphandlingar ska ställa allt högre krav för varje år. Detta när det kommer till transporter inom byggprojekt för regionens räkning, men också när det kommer till alla leveranser av mat och material som görs i regionens regi.
- De bilar och andra fordon som körs inom regionens regi till 80 procent är koldioxidneutrala 2022.
- Vi ska kunna erbjuda våra anställda att byta ut sina privata bilar till bilar drivna på el eller biogas via fördelaktiga leasingavtal.
- Vi ska driva frågan om biogasanläggningar i Umeå och Vännäs tillsammans med lokalavdelningarna.

Färja mellan Umeå och Vasa:

För att fortsätta utveckla vårt län och skapa fler arbetstillfällen i hela Västerbotten måste exportvägarna byggas ut på ett hållbart sätt. EU har sagt ja till en del av finansieringen, Västerbottenregionens finansiering finns med i den regionala transportplanen, Finlands regering har sagt ja till medfinansiering, men den svenska regeringen har sagt nej.

Detta är naturligtvis problematiskt då färjetrafiken mellan Umeå och Vasa är en naturlig förlängning av tvärbanan och stambanan mellan Storuman och Umeå.

Vi hoppas att regeringen gör ett omtag i frågan och beviljar de medel som är sökta för att bygga om färjeläget i Holmsund.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- En ombyggnad av hamnen i Holmsund sker.
- En plan fastställs när den nya färjan ska börja trafikera sträckan.

Arbetsmiljö

Politiken har ett arbetsgivaransvar som innebär det högsta ansvaret för arbetsmiljön för våra medarbetare. Vi vill ta det ansvaret på allvar och säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet förstärks. Vi har i dag en arbetsmiljöföreskrift (att likställas med lag): "Organisatorisk och social arbetsmiljö" AFS 2015:4, som alla arbetsplatser ska arbeta efter. I föreskriftens §9 som handlar om arbetsbelastning, står:

"Arbetsgivaren ska se till att de arbetsuppgifter och befogenheter som tilldelas arbetstagarna inte ger upphov till ohälsosam arbetsbelastning. Det innebär att resurserna ska anpassas till kraven i arbetet".

I vägledningen till vad den paragrafen betyder står att läsa:

"Arbetsbelastning är ett centralt ämne i forskningen om hälsa och arbete. De förutsättningar som ges i form av krav och resurser bestämmer belastningen, men också om arbetet går att utföra på ett förväntat sätt. När det inte finns tillräckliga resurser för det arbete som ska utföras leder det till en obalans i förhållande till kraven i arbetet. Det gäller att arbetsgivaren är uppmärksam på den här typen av obalans, så att det inte upprepas eller blir långvarigt, och därmed leder till ohälsa – med andra ord till ohälsosam arbetsbelastning."

Våra medarbetare ska inte utsättas för ohälsosam stress. Att medarbetare får diagnosen utmattningsdepression beror inte alltid på att problemet är individuellt, det kan bero på att problemet är organisatoriskt. Däremot tenderar vi allt för ofta att göra problemen individuella då det är lättare att behandla en individ än en organisation. Att behandla en organisation kräver ett gott arbetsmiljöarbete med tydliga ledare och aktiva skyddsombud, vilket är det enda som är långsiktigt hållbart.

Vi måste också se till rådande situation och underlätta arbetet i dag. Vi behöver snarast kartlägga och åtgärda arbetsbelastningen på ett flertal arbetsplatser inom landstinget. Vi behöver också anställa fler medarbetare på tungt belastade arbetsplatser, vilket ska leda till stabila och starka arbetslag.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Lätta på arbetsbördan där behovet är stort, genom att kartlägga och åtgärda arbetsbelastningen.
- Utbilda våra ledare och skyddsombud.
- Anställa en arbetsmiljöchef.
- Systematiskt följa upp arbetsmiljöarbetet.

Lätta på arbetsbördan där behovet är stort:

På flera arbetsplatser inom sjukvården råder hög arbetsbörda. Inom vissa avdelningar är belastningen på medarbetarna för tung och här måste vi komma med snabba åtgärder. Annars riskerar vi att förlora våra medarbetare, eller ännu värre, att de blir sjukskrivna.

För att få arbetssituationen hållbar på lång sikt är det viktigt att alltid jobba med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Då blir det tydligt var problemen i arbetsbördan ligger, hur de ska åtgärdas och vad som bör förändras för att bygga en stabil organisation.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- En kartläggning av vilka arbetsplatser som har störst behov görs omgående, och därefter tillsätta resurser.
- Det säkerställs att ett systematiskt arbetsmiljöarbete inleds på den resursbehövande arbetsplatsen, och på alla andra arbetsplatser. Detta ska aldrig upphöra.

Utbilda våra ledare och skyddsombud:

En arbetsplatskultur kan sägas sitta i väggarna. Så är det inte. Den sitter i ledaren och dess medarbetare. En ledare kan inte göra allt, men en hel del börjar här.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Varje anställd som har personalansvar utbildas i ledarskap. En utbildning för respektive medarbetare räcker inte, utbildningar och andra kompetenshöjande aktiviteter ska ges med jämna mellanrum.
- Varje chef ska ha en tydlig arbetsbeskrivning och regelbunden träffar med sin chef.
- Varje skyddsombud har ett nära samarbete med sin närmaste chef.

- Varje skyddsombud ska utbildas med jämna mellanrum.

Anställa en arbetsmiljöchef:

En arbetsmiljöchef ska ha ansvaret för verksamhetens arbetsmiljöer, den person som leder arbetet när åtgärder antas för att förbättra en arbetssituation. Den personen skulle också vara ett chefsstöd för alla chefer inom landstinget. Ett proffs på att förmedla ledarskap helt enkelt.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Vi anställer en arbetsmiljöchef som har HR-direktören som närmsta chef. Arbetsmiljöchefen ska ha ansvar för verksamheternas arbetsmiljö, men inte ha personalansvar. Arbetsmiljöchefen ska fungera som projektledare när arbetsplatser behöver åtgärdas.

Systematiskt följa upp arbetsmiljöarbetet:

Vi ska jobba hårt med för en förbättrad arbetsmiljö, men vi ska jobba lika hårt med att se till att det jobbet ger resultat. Resultatet ser vi hos våra medarbetare, att grupper jobbar som goda team, att sjuktalen sjunker och att fler människor söker anställning inom vården, och stannar kvar.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Arbetsgivaren med jämna mellanrum får en skriftlig redovisning från samtliga kliniker, där medarbetare (undantaget chefer - det är chefens medarbetare som gör det stora jobbet, och som vittnar om hur chefsskapet fungerar) redovisar för sin arbetssituation.
- Arbetsgivaren en gång per år får en god redovisning hur det systematiska arbetsmiljöarbetet fortskrider.
- Alla som arbetar inom regionens verksamheter ska känna uppskattning från sin arbetsgivare och tillfredsställelse med sin arbetsinsats.

Psykisk hälsa

Psykisk ohälsa är kostsam för individen och samhället. Dessutom utsätter det människor för stort lidande. Köerna till de psykiatriska avdelningarna växer i hela landet och det mest alarmerande är köerna till Barn- och ungdomspsykiatri.

Den sittande regeringen vill satsa mer pengar på psykiatri kommande mandatperiod. De pengarna tycker vi ska gå till att förstärka samarbetet med kommunerna och skolorna genom utbyggd elevhälsa, samt att utbilda och anställa fler psykologer inom primärvården. Ett större fokus ska läggas på förebyggande arbete och tidiga insatser.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Regjäl satsning på förebyggande arbete.
- Bedöma, utreda och åtgärda arbets- och livsstilsrelaterad ohälsa.

Regjäl satsning på förebyggande arbete:

Den psykiska ohälsan hos barn och unga måste tas på allvar. Vi lever i ett av världens mest framstående välfärdsländer, och så många av oss mår psykiskt dåligt. Det handlar om onödigt lidande och onödiga resurser som tas i anspråk. Det handlar också om liv som riskerar livslånga hälsorisker.

Om vi börjar i tid, i förskolan och skolan, men också i hemmet, kan barnen som växer upp i dag få en annan möjlighet att hantera omvärlden och sig själva.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Elevhälsan reformeras. Fram till dess måste vi jobba på ett sådant sätt i Västerbotten. Här måste stora insatser göras i förebyggandet av den psykiska hälsan.
- Fler FaR (motion på recept) skrivs ut, med tydlig uppföljning.
- Den regionala hälso- och sjukvården går ut brett i kampanjer om att samarbeta med alla arbetsplatser i länet för att stärka det egna ansvaret till en god psykisk hälsa.
- Regionen samarbetar med skolor och förskolor för att på ett tidigt stadium lära barn hur det känns att må dåligt och hur det känns att må bra. Och vad barn kan göra när de mår dåligt.

Bedöma, utreda och åtgärda arbets- och livsstilsrelaterad ohälsa:

Vi tror att en viktig nyckel i att minska ohälsa kopplad till livsstil är att ingripa tidigt.

För att upptäcka ohälsa måste individer på ett naturligt sätt söka information, sammanhang eller hjälp som kan leda till förändring. Region Västerbotten måste ansvara för att det finns. När ohälsan är ett faktum måste ett standardiserat vårdförlopp som baseras på forskning och evidensbaserat arbete sättas igång.

Det finns mycket som fungerar bra idag, till exempel stressrehabiliteringen. Befintliga arbetssätt måste utvecklas och

lyftas, och nya måste grundas i forskning och erfarenhet.

Vi vill betona vikten av att se hela människan och behandla orsaker till ohälsan, inte bara symptomen.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Bedömningen av den psykiska hälsan i större utsträckning sker i primärvården.
- Terapi ska vara lättillgängligt, plånboken ska inte vara avgörande för att få en god terapi.
- BUP ska vara i princip köfri. Hit ska de barn och unga som har stora psykiska problem komma. Huvuddelen av patienterna ska hjälpas i ett tidigare stadium, via skolhälsan eller primärvården.
- Patienten får mer inflytande i sin vård.
- Tvångsvården av psykiskt sjuka patienter minskar.

Jämställdhet

Miljöpartiet är ett feministiskt parti där jämn fördelning mellan könen alltid eftersträvas. En fördelning enligt 60/40 är ett krav. Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina liv. Att jobba för jämställdhet är att ständigt ifrågasätta självklarheter eftersom ojämställdhet är en norm.

Vi har kommit långt i Sverige, i jämförelse med många andra länder, det är också därför vi har kraften att jobba offensivare än många andra. Det ser vi inte minst i en rörelse som Metoo, och alla upprop som har kommit sedan hösten 2017.

Miljöpartiet ska vara en ledare och förebild i våra huvudsakliga hjärtefrågor. Jämställdheten är en av dessa. Vi måste ständigt vara på tårna och sträva framåt för att inte förlora fart. Under väldigt lång tid framöver kommer vi att fortsätta riskera att halka ner i de gamla normernas hjulspår, vi måste vara obekväma och medvetet ändra vårt beteende, handlingar och våra val. För de kommande generationernas skull.

Jämställdhet är ett grundläggande fundament som ska tas hänsyn till i varje beslut som fattas i regionen.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Jämställdhet i sjukvården.
- Jämställdhet i kulturen.
- Jämställdhet på arbetsplatser.
- Jämställdhet inom folkbildningen.

Jämställdhet i sjukvården:

Forskning visar tydligt på systematiska, men inte medicinskt motiverade, skillnader i vården mellan kvinnliga och manliga patienter. De flesta forskningsstudier sker på män och på handjur. Forskning visar också på att män och kvinnor reagerar olika på samma sjukdomar, vilket gör att

kvinnor oftare feldiagnostiseras och får sämre vård. Läkar-kåkrens rankningar när det gäller status på sjukdomar visar att smärta, anorexi, endometriosis och PMDS kommer långt ner på listan, sjukdomar som ofta drabbar kvinnor.

Förlossningsvården ska alltid prioriteras högt. En trygg graviditet, förlossning och eftervård har stora hälsovinster på lång sikt.

En undersökning som regeringen har gjort visar att sjukvården ofta är den svaga länken i situationer där kvinnor utsatts för våld av män. Detta leder till svaga eller helt uteblivna utredningar. Detta är oacceptabelt.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Alla patienter bemöts jämställt.
- All forskning sker med grund i könsens olikheter, och likheter.
- Vården ska vara anpassad till de skillnader som finns mellan könen.
- Den som behöver vården mest ska få den, oavsett diagnos eller kön.
- Regionen varje år öppet redovisar hur jämställd vården är.
- Det ska finnas en helhetssyn och kontinuitet under graviditet, förlossning och eftervård, och utgångspunkten för vilken vård som erbjuds ska vara den gravidas egna önskemål.
- Uppföljning och redovisning ska ske vad gäller sjukvårdspersonalens agerande i möte med kvinnor som blir utsatta för våld.

Jämställdhet i kulturen:

Kulturen ger upplevelser och bildning, den fördjupar tänkandet och får nya idéer att växa. Vi vill ge alla människor förutsättningar att utveckla sin kreativa och skapande kraft. En bred kultur ska vara tillgänglig för alla människor i hela vårt län. Teatergrupper, utställningar och musikarrangemang ska ha stora möjligheter att förflytta sig.

Bildning, möten och samtal ska vara öppna och tillgängliga, fysiskt och digitalt. För att underlätta för en bred kulturutövande grupp måste vi ha goda förebilder som når ut i världen. Exportindustrin som sätter Sverige och Västerbotten på kartan är viktig att lyfta. I Västerbotten finns det många framgångsrika kulturutövare som bör lyftas och synliggöras bättre.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

Kulturskolan ska vara tillgänglig för alla barn i länet. I de kommuner där barnen inte kan komma till skolan, ska skolan komma till barnen. Alla möten, föreläsningar och organiserade kulturella samtal ska finnas tillgängliga som webinarium. Mer pengar ska gå till kulturutövning.

Jämställdhet på arbetsplatser:

En modern arbetsplats är en jämställd arbetsplats. Alla människor på en arbetsplats ska känna samma karriärmöjligheter och en självklar jämställd lönesättning. Ingen människa ska

känna oro eller ångest på sin arbetsplats. Ingen ska heller behöva parera oinbjudna inviter eller antydningar, stå upp mot maktspel eller hantera arbetskamrater eller ledare som utnyttjar en viss situation eller position. Alla sexuella trakasserier, övergrepp och ovälkomna inviter är oacceptabla. Ingen ledare kan säga att problemet inte finns här, och därför inte jobba aktivt med frågan. Vi är alla del av strukturerna, och skulle en arbetsplats vara förskönad i dag, så kan beteendet dyka upp i morgon.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Det ska finnas en visselblåsarfunktion på varje arbetsplats.
- Det varje år görs en genomarbetad uppföljning av hur vi strategiskt har arbetat för en omställning till en jämställd och helt hbtq-certifierad verksamhet.
- Samtal om arbetsplatskulturen ska göras flera gånger varje år.
- Varje rapportering om sexuella trakasserier ska utredas av oberoende utredare.
- Både den utsatte och den som utsätter ska få stöd och vägledning.
- Ingen affischering eller annonsering som bidrar till att upprätthålla könsstereotyper ska tillåtas i regionens offentliga miljöer.

Jämställdhet inom folkbildning:

Vi måste börja från början, med våra barn i förskolan, vidare i grundskolan och gymnasiet. Vi ska inte hamna i situationer där enda lösningen är att dela in barn i kön på grund av att pojkarna tar utrymme från flickorna. Alla barn ska få med sig en grundvärdering som handlar om att vi tar hänsyn till varandra, och lika väl som jag har rätt till utrymme har också mina klasskamrater rätt till utrymme.

På en av länets folkhögskola finns Sveriges första jämställdhetsutbildning. Den genomförs i samarbete med Make Equal, och vi skulle vilja se att denna går att genomföra på alla folkhögskolor i länet. På plats, eller på distans.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Jämställdhetsutbildningen på Vindelns folkhögskola når ut till fler.
- Att jämställdhetsutbildningen ger avtryck i övriga utbildningar på länets folkhögskolor.

Innovation och digitalisering

Vården står inför stora utmaningar. Vi lever allt längre, har ett större behov av sjukvård under en längre period i slutskedet av livet och förväntar oss bättre precision och kvalitet i vården. Västerbotten är ett geografiskt stort län med ibland långa avstånd mellan patient och vårdplats.

Ytterligare avstånd kan dessutom skapas om landstinget inte lyckas med att behålla primärvård i glest befolkande kommuner.

Avstånden ställer krav på passande förbindelser och väl planerad vård som ger resultat.

Avstånden ställer också krav på innovativa lösningar då det på vissa orter kan vara svårt att rekrytera och behålla personal för att tillgodogöra en kvalitativ primärvård som möter de vårdbehov som befolkningen har.

För att kunna utveckla och värna om primärvårdens kvalitet, korta värdköerna och säkerställa en jämlik vård i hela Västerbotten krävs nya sätt att erbjuda vård på. Därför har VLL med Miljöpartiet i spetsen skapat VLL Innovation AB för bättre samverkan och utveckling av tekniska vårdlösningar i samarbete med näringslivet.

Primärvården är viktig ur ett förebyggande perspektiv och kan innebära att sjukhusvård kan undvikas.

Konkreta områden som vi kommer att jobba med:

- Utveckla telemedicin.
- Stärka samarbetet med näringslivet.

Utveckla telemedicin:

Glesbygdsmedicinskt centrum är en enhet med stora utvecklingsmöjligheter. Här kan telemedicinen testas i stor utsträckning. Men även hälsocentralerna i våra tätbebyggda områden ska ha digitala teleenheter, där patienter kan få hjälp och rådgivning via samtal med sjukvårdspersonal via en skärm.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Vi ska fortsätta stärka och utveckla kompetens, produktutveckling och samarbete inom området telemedicin.
- Hälften av länets hälsocentraler ska bedriva digital hälso- och sjukvårdsrådgivning.

Stärka samarbetet med näringslivet:

För att sjukvården ska kunna utvecklas i den takt som krävs, och anpassas på ett sätt som våra medborgare behöver, så finns ett stort behov av samarbete med näringsliv och innovatörer. Sjukvården ska göra det den är bra på, bedriva högkvalitativ hälso- och sjukvård. Drivna innovatörer ska få utrymme att utveckla lösningar i sjukvården.

Nästa mandatperiod vill Miljöpartiet i Region Västerbotten att:

- Vi ska fortsätta stärka samarbetet mellan VLL innovation AB, näringslivet och industrin för att åstadkomma högre kvalitet, kontinuitet och patientsäkerhet i vården.
- Vi ska fortsätta att stärka och öka kvinnligt företagande i regionen.
- Vi ska fortsätta att utveckla och implementera modeller som syftar till att skapa en struktur för långsiktigt arbete med innovationer.

**miljöpartiet
de gröna**

Region Västerbotten

**vasterbotten@mp.se
mp.se/vasterbotten**

Nu

**Klimatet kar
inte vänta.**